Бары дойдулар пролетарийдара, холбоһуҥ!

САРДАҤА

ССКП Өлөҥөөк оройуоннааҕы комитетын уонна үлэһиттэр депутаттарын оройуоннааҕы Советын органа
Орган Оленекского райкома КПСС и районного Совета депутатов трудящихся

Тахсара 2-с сыла.

№ 38 (193)
Ыам ыйын 18 күнэ
1956 сыл.
БЭЭТИНСЭ

Сыаната 10 харчы.

Саҥа заемы биһириилләр

Оройуон рабочайдара уонна сулууспалаахтара, табаһыттара уонна булчуттара «ССРС народун хаһаайыстыбатын салгыы сайыннарыы саҥа Государственнай заемун таһаарар туһунан» ССРС Министрдэрин Советын уураах ааҕын үрдүк өрө көтөҕүллүүнэн иһиттилэр уонна заемҥа сурутууну тэрээһиннээхтик ыыталлар.

* * *

Кирбэй. «Ленин суола» колхоз членнэрэ ССРС народун хаһаайыстыбатын сайыннарыы саҥа Государственнай заемыгар бука бары биир киһи курдук, көхтөөхтүк сурутууну ыыттылар.

Партийнай үөрэх дьылын ситиһиилээхтик түмүктүөххэ

Коммунистар, комсомолецтар уонна бары үлэлээн иитилээччилэр ССКП XX съезһин историческай матырыйаалларын улаханнык кэрэхсээн үөрэтэллэр. Съезд матырыйаалларын диринҥик үөрэтиини хааччыйыы, алтыс пятилетка сорудахтарын толорууга бары коммунистары, колхозтаахтары, активтары түмэ тардары ситиһии-партийнай, комсомольскай тэрилтэлэр бочуоттаах соруктара.

Ол эрээри съезд матырыйаалларын үөрэтии үгүс партийнай, комсомольскай тэрилтэлэргэ мөлтөхтүк ыытыллар. Ити партийнай тэрилтэлэр секретардара уонна туһааннаах пропагандистар съезд матырыйаалларын үөрэтиигэ сөптөөх сыанабылы биэрбэтэхтэрин түмүгэ буолар. Ол курдук үгүс партийнай, комсомольскай тэрилтэлэр политическай үөрэхтээһини салайбат, пропагандистар үлэлэринэн интэриэһиргээбэт, ыытыллар занятиелар идейнэй таһымнарыгар ыгэн-тоҥон киирбэт быһыылара билигин да туоратылла илик.

Партийнай, комсомольскай үөрэҕирии занятиелара ордук эппиэттээх кэмҥэ үктэннилэр. Үөрэх дьылын колхозтарга, тэрилтэлэргэ уонна оскуолаларга бэс ыйын 1 күнүн иһиннэн түмүктүүр сорук турар.

Хомойуох иһин, түмүктүүр занятиелары сөптөөх биириэмэтигэр тэрээһиннээхтик ыытар туһугар кыһаллыбат партийнай комсомольскай тэрилтэлэр бааллар. Холобура, райсовет, райсвязь, райпо партийнай, комсомольскай тэрилтэлэрин истэринэн тэриллибит куруһуоктар састаантарын истээччилэрэ съездматырыйаалларын ситэ үөрэппэккэ эрэ уураайыылара, элбэх занятиелары көтүтүүлэрэ, занятиеларга бэлэмэ суох кэлиилэрэ салгыы таһаарыллаллар.

Түмүктүүр занятиелары куруһуок съезд матырыйаалларын үөрэтиэн иннинэ ханнык былаанынан үлэлээбититтэн тутулуга суох, истээччилэр састаантарын уонна производство салааларын учуоттаан пропагандист бэйэтин көрүүтүнэн съезд матырыйаалларыгар, темаларыгар ыытарыгар сүбэлэниллэр.

Пропагандист үөрэтиллибит матырыйаалларга кэрэхсэбиллээх бэсиэдэни киэҥник тэнитэр наадатыгар дьүүллэһиигэ сүрүн разделлары ылыахтаах. Ити истээччилэр барыллыбыт матырыйаалы диринҥик өйдүүлэригэр тириэрдиэҕэ.

Бэсиэдэлэһиини ситиһиилээхтик ыытыыга түмүктүүр занятиеларга боппуруостары сөптөөхтүк сүүмэрдээһин улахан суолталаах. Пропагандист боппуруостары чуолкай, ким барыта өйдүүр гына туруоруохтаах. Ааспыт сыллаахха сорох куруһуоктар пропагандистара истээччиләриттэн үгүс сыыпараалары, биирдиилээн этиилэри, событиелар хаһан буолбут күннэрин чопчуу үөрэтиини модьуйбуттара.

Түмүктүүр занятиеларга боппуруостары пропагандист бэйэтэ эрэ бэлэмниэхтээх.

Сорох партийнай тэрилтэлэр урукку сылларга куруһуок салайааччытыгар боппуруостары бэлэмнээн биэрэргэ дьулуһаллара. Ол ууратыллыахтаах. Ол эрээри ити аата пропагандистарга көмөлөһүллүө суохтаах диэн буолбатах. Кинилэргэ опыттаах пропагандистар, партийнай, комсомольскай үлэһиттэр дьыалабыай сүбэлэрэ хайаан да наада.

Пропагандистар бэйэлэрин истээччиләрэ ССКП XX съезһин матырыйаалларын диринҥик өйдүүлэригэр сүрүн болҕомтолорун ууруохтаахтар, хас биирдии истээччилэр бүтэһик занятиеларга активнайдык кытталларын ситиһиэхтээхтэр. Кинилэр өйдөөбөтөх разделлары хатылаһыны ыытыахтаахтар.

Партийнай үөрэх дьыла түмүктэнэринэн сибээстээн, бары партийнай, комсомольскай тэрилтэлэр, хас биирдии пропагандистар иннилэригэр улахан эппиэттээх соруктар туралларе. Улахан болҕомто куруһуоктар истээччиләрэ съезд матырыйаалларын үөрэтиинэн сибээстээн ылбыт билиилэрин олохчо, үлэҕэ туһаныыларыгар ууруллуох тустаах.

Куруһуоктар түмүктүүр занятиеларын ордук кичэйэн бэсиэдэлэһии быһыытыгар-майгытыгар ыытыы, кинилэр иннникитин да барбыт матырыйаалларын салҕаан, диринҥэтэн үөрэтэллэригэр көмөлөһүөҕэ.

Түмүктүүр занятиеларга ССКП XX съезһин уураахтарынан сибээстээн, коммунистар, комсомолецтар уонна ыччаттар соруктарын тустарынан сиһилии кэпсиэххэ наада. Түмүктүүр бэсиэдэлэһиигэ куруһуок үлэтэ түмүктэнэр, хас биирдии истээччилэр хайдах үөрэммиттэрэ быһаарыллар. Куруһуоктар истээччиләригэр сайыҥны бириэмэҕэ тугу аҕыахтарын, үөрэх кэлэр дьылыгар ханна үөрэниэхтэрин сүбэлиэххэ наада.

Партийнай үөрэх дьылын түмүктүүр занятиеларын үрдүк идейнэй-теоретическай таһымнаахтык ыытыыны хааччыйыы—бары партийнай, комсомольскай тэрилтэлэр дьоһуннаах соруктарынан буолар.

Оройуон үлэһиттэрэ саҥа заемҥа биир санаанан суруталлар

★

Художник В. Сурьянинов оногорбут плаката. (ойуулуур искусство Государственнай издательствота).

★

Үрдүк патриотическай өрө көтөҕүллүүнэн

Ыам ыйын 14 күнүгэр киэһэ райпо хонтуоратыгар, коллектив үлэһиттэрэ Москваттан радионан биэриини истэ мунуннулар.

Олохтоох бириэмэнэн лоп курдук 8 чааска Москваттан диктор чуор куолаһа дуораһыйда. Кини «ССРС народун хаһаайыстыбатын салгыы сайыннарыы саҥа Государственнай заемун таһаарыы туһунан» ССРС Министрдэрин Советын уураах ааҕыны саҕалаата.

Мустубут дьон бары саҥа заемы таһаарыы туһунан правительство уураах ааҕын улахан болҕомтолоохтук иһиттилэр.

Ити кэнниттэн коллектив үлэһиттэрин митинэ буолла.

Митинг кыттыылаахтара Советскай правительство саҥа заемы таһаарыы туһунан уураах ааҕын истиҥник биһириилләрин уонна бипр санаанан саҥа заемҥа суруталларын туһунан эттилэр.

—Биһиги саҥа заемҥа улахан үөрүүнэн сурутабыт,—диилләр кинилэр,—биһиги заемҥа бэриллибит үп алтыс биэс сыллаах былаан бастакы сыллаах ааҕы былаанын болдьоҕун иннинэ толорууга, Ийэ дойду модун күүһүн-күдэҕин салгыы бөҕөргөтөргө, советскай дьоннор материальнай уонна культурнай олохторун таһымын өссө үрдэтэргэ барарын үчүгэйдик билэбит.

Коллектив үлэһиттэрэ митинг кэнниттэн саҥа заемҥа бука бары көхтөөхтүк сурутардылар.

М. Макаров.

Көхтөөх сурутуу

«Коммунизм» колхоз колхозтаахтара ССКП XX съезһинэн туруоруллубут алтыс биэс сыллаах былааҥҥа Директиватын толоруу бастакы сылыгар таһаарыллыбыт саҥа Государственнай заемҥа сурутуу туһунан ССРС Министрдэрин Советын уураах ааҕын туһунан ыытыннэриини улахан астыныынан уонна үрдүк үөрүүнэн көрүстүлэр.

Биһиги заемҥа суруппут харчыбыт,—диилләр колхозтаахтар,—алтыс пятилеткаҕа тыа хаһаайыстыбатын модунпук өрө көтөҕүүгэ туһаайыллыбыт соруктары толорууга туһалыаҕа. Биһиги хас биирдибит үпүтүн государствоҕа иэс биэрэбит. Ити харчынан фабрикалар, заводтар тутуллуохтара, саҥа массыыналар оҥоһуллуохтара.

«Коммунизм» колхоз колхозтаахтара суруппут суумаларын тута харчынан төлөөтүлэр.

(Биһиги корр.).

Үөрүү чувствотынан

Ыам ыйын 14 күнэ. Орто оскуола дьиэтигэр киэһэ учууталлар, оскуола үлэһиттэрэ саҥа заемҥа сурутууга анаммыт үөрүүлээх митинҥэ мунуннулар.

Саҥа Государственнай заемы таһаарар туһунан ССРС Министрдэрин Советын уураах ааҕын туһунан иһитиннэриини оскуолатааҕы партийнай тэрилтэ секретара таб. Васильев оҥордо.

Саҥа заемҥа сурутуунан спбээстээн учууталлар уонна үлэһиттэр саҥа заемы таһаарыы туһунан Советскай правительство уураах ааҕа үлэһиттэр үүнэн иһэр материальнай уонна культурнай наадыйыыларын мунутуурдук хааччыйыыга туһаайыллар. Онон бу уураах ааҕы биһиги истиҥник биһиринбит диэн этэллэр.

Митинг кэнниттэн оскуола коллективын үлэһиттэрэ саҥа Государственнай заемҥа суруттулар.

„Сардаҥа“ корр.

ҮЧҮГЭЙ СУРАХТАР

Сухаана. «Победа» колхоз колхозтаахтара «ССРС народун хаһаайыстыбатын сайыннарыы заемун (1956 сыллаах ааҕы таһарыы) таһаарар туһунан» Советскай правительство уураах ааҕын төрөтүү хампаанньатын ситиһиилээхтик ыытыы кэмигэр улахан астыныынан иһиттилэр.

Табаһыттар, булчуттар бэйэлэрин этиилэригэр албан аатталах Коммунистическай партия XX съезһинэн колхозтаах маасса иннигэр туруоруллубут алтыс биэс сыллаах былаан маҥнайгы сылынаах ааҕы сорудаҕын болдьоҕун иннинэ толорууга куоталаһыыны киэҥник тэнипит кэммитигэр саҥа заемҥа сурутуу инники эрэлбитигэр өссө күүс-уох биэрдэ—диэн ыйдылар.

«Победа» колхоз членнэрэ алтыс биэс сыллаах былаан бастакы сылынаах ааҕы заемыгар барыта 36 тыһыынча солкуобайга суруттаран баран, харчытын тута төлөөн Коммунистическай партияны уонна Советскай правительствоны тулаыкса түмсүүлээхтэрин өссө биирдэ демонстрациялаан көрдүлэр.

Р. Ноговицына.

ПАРТИЙНАЙ ОЛОХ

Колхозтардааҕы партийнай тэрилтэлэр үлэлэрин сага соруктар таҥымнарыгар

И. КОРЯКИН,
ССКП райкомун секретара.

Оройуон колхозтара ааспыт 1955 сылга тыа хаһаайыстыбатын бары салааларын салгыы сайыннарыыга туһаайан өпөс сыллаах кэскиллээх былааннары ылыммыттара. Кэскиллээх былаан 1955 сыл ааҕы сорудаҕын таб. Батакаев В. С. председателлээх «Коммунизм» колхоз колхозтаахтара таба, ынах уонна сылгы сүөһүнү ахсаан өттүнэн ситиигэ уонна кинниттэн ылыллар бородууксуйаны үрдэтиигэ кыайыылаахтык толордулар.

Бу колхозка үлэ тэрээһинэ ааспыт сыллардааҕар балачча түһэрилиллыбытын уонна бириҥ колхозтаах туһааннаах сыныарыллыбыт үлэтигэр эпиэтинэстэрэ үрдэтиллибитин түмүгэр үлэҕэ уонсай өрө көтөҕүллүү ситиһиллибитигэр саарбаҕалааһын суох. Ити түмүгэр ааспыт 1954 сылга ылбыт дохуоттарыттааҕар 1955 сылга колхозтаахтар бириҥ үлэ-күнүгэр хаһыынан уонна натуранан ылбыт дохуоттара үрдүүрэ ситиһилиннэ.

Ол эрээри балаһыанньа дэхси-итинник буолбатах. Таб. Николаев В. С. председателлээх «Ленин суола» уонна таб. Софронов А. В. председателлээх Сталин аатынан колхозтарга кэскиллээх былааннар 1955 сыллааҕы сорудахтара ырааҕынан толоруллубатылар.

«Коммунизм», «Ленин суола», Сталин аатынан о.д.а. колхозтар экономикаларын сайдыытыгар улахан уратылар суохтарын үрдүнэн көрдөрүүлэр араастар. Колхозтар салаталара, партийнай, комсомольскай тэрилтэлэр колхозка үлэ тэрээһинигэр баар итэҕэстэри туоратыыга уонна хас бириҥ колхозтаахтар сыныарыллыбыт учаастактарыгар эпиэтиҥэстэрин үрдэтиигэ ситэтэ суох тэрээ'ин-маассабай үлэни ыыпыттарыттан итинник быһыы таһаарыллар.

Хаһаайыстыба араас салаларыгар үчүгэй көрдөрүүлээх колхозтар уонна бириҥ бастыҥ үлэлээх табаһыттар, бөлчүттэр о.д.а. үлэһиттэр опыттара, оройуон колхозтарыгар туһаныллыбакка сытар ис кыахтар үгүстэрин уонна кинилэри хас бириҥ колхозтаах бэйэтин үлэтигэр туһанар буоллаҕына уонсай өрө көтөҕүллүүнү ситиһэргэ толору кыахтар баалларын туоһулуулар.

Колхозтардааҕы партийнай, комсомольскай тэрилтэлэр сүрүн соруктарынан бастыҥ опыты маассаҕа тириэрдии, өйдөтүү уонна колхозтаахтар сыныарыллыбыт учаастактарыгар сага опыты туһаныыларын быһаччы тэрийии, көмөлөһүү буолуохтаах. Бу үлэ бириҥ бириэмэлээх хампаанньа быһыытынан ыытыллыбакка ситимнии быснакка куруутун уонна барыараас формаларынан ыытыллыах тустаах.

ССКП XX съезда дойду тыатын хаһаайыстыбатын салгыы модернизация сайыннарыыга, кинниттэн ылыллар бородууксуйаны үрдэтиигэ дьоһуннаах улахан соруктары туруорда.

Бу соругу кыайыылаахтык толоруу колхозтардааҕы партийнай тэрилтэлэр колхозтаах маасса ортотугар тэрээһинмаассабай үлэни ыытыыларын модьуйар. Хас бириҥ колхозтаах, кини ханнык баҕарар үлэҕэ үлэлиириттэн тутулуга суох, бэйэтэ сыныарыллыбыт үлэтигэр туох ситиһэр ньымы, туох соруктаах үлэлиирин ол туруоруллубут соругу хайдах ситиһэрин чопчу билэр буолуутун, бэйэтигэр быһаччы эбэһээтэлистибэлээх буолуутун ситиһии наада. Оччоҕо эрэ колхоз хаһаайыстыбатын үлэтигэр уонсай өрө көтөҕүллүүнү ситиһиэхпитин сөп.

Оройуон колхозтарын хаһаайыстыбатын сүрүн салаатынан таба ситиитэ, кырымахтаах хара саһыллары ситии буолар. Бу салаа үлэлэр колхозтаахтар хаһчынан уонна натуранан ылар дохуоттарын үгүс өттүн биэрэр салаанан буолалларын хааччыйыы соруга турар. Ити наадатыгар колхозтардааҕы партийнай тэрилтэлэр ыытар, тэрийэр-маассабай үлэлэрин сүрүн кинигэ табаһыттар, саһыл ситээччилэр ортолоругар, бу салаа хаһаайыстыбаны бастыҥ колхозтаахтартан сүүмэрдээн хааччыйыыга, үлэ тэрээһинин туһаарыыга, бастыҥ опыттары тарҕатыыга уонна олохчо киллэрнигэ, бириҥ табаһыт, саһылы ситээччи сыныарыллыбыт үлэтигэр эпиэтинэһин үрдэтиигэ, социалистическай куоталаһыыны кинэнник тэнитиигэ туһаайыллан ыытыллыахтаах.

Биллиги бара турар төрөтүү хампаанньата кыайыылаахтык түмүктэнитигэр төрөөбүт тугуттар көрүүлэрин-харайыыларын туһаран тугут өлүүтүн суох оҥоруу соруга турар.

Ааспыт сылы кытта тэҥнээтэххэ быйыл саһылы ситэр фермаларга төрөтүү хампаанньата балачча тэрээһинньэхтик ыытыллан эрэрин түмүгэр ааспыт сыллааҕар бириҥ саһыл баһыттан оҕону ылыы элбэтилиннэ. Саһыл оҕолорун өлөрбөккө ситэн таһаарыахха наада.

Оройуон колхозтарыгар хаһаайыстыба салаатынан ынах, сылгы сүөһүнү ситии буолар. Ол эрээри бу салаа хаһаайыстыбаттан бородууктаны ылыы биллиҥин да камыһах. Ынахтан үүтү ыан ылыы ааспыт сыллааҕа «Эйик» колхозка олус намыһах этэ, бириҥ ыанар ынахтан 474 литр үүтү ыан ылыллыбыттара. Биллиҥин да ордук чуолаан, «Ленин суола», «Эйик» колхозтарга үүтү ыан ылыы намыһах.

Ааспыт хаһаайыстыбаннай дьыл бастакы сэттэ ыйдарыгар быйылгы дьыл ити бириэмэтигэр оройуон үрдүнэн бириҥ ыанар ынахтан үүтү ыан ылыы 10 литрэнэн аччатылынна. Бу балаһыанньа биллиҥ да ынах сүөһүттэн бородууксуйаны оҥорон таһаарыыга колхозтар салалталара, партийнай тэрилтэлэр улахан болҕомтону уурра иликтэрин туоһулуур.

Биллиги соруктутуттан ынах сүөһүнү көрүүнү-харайыыны туһаран, быйылгы сылга хас бириҥ ынахтан 700 литртэн итэҕэһэ суох үүтү ыан ылыы соруга турар.

Колхозтааҕы партийнай тэрилтэлэр ССКП XX съезтэн тыа хаһаайыстыбатын модернизация өрө көтөҕөр туһунан туруорбут соруктарын толоруурга ыытар маассабай-политическай үлэлэрэ бүүс-бүтүннүү материальнай быйаҥы оҥорооччулар ортолоругар, производственнай учаастактарга туһаайыллан ыытыллыахтаах. Социалистическай куоталаһыыны колхозтаахтар ортолоругар кинэнник тэнитиэххэ, хас бириҥ колхозтаах ханнык баҕарар үлэҕэ чопчу эбэһээтэлистибэлээх буолуутун ситиһиэххэ наада. Ылыныллыбыт эбэһээтэлистибэлэр кумааҕыга эрэ хаалларыллыбакка кэмиттэн-кэмигэр бэрэбиэркэлэнэн, колхозтаахтар производственнай мунньахтарыгар дьүүллэһиллэн баар итэҕэстэри тутатына туоратан иһэр дьаһаллар ылыллыах тустаахтар.

Оройуон колхозтарыгар баар ис кыахтары толору туһанан, колхозтаахтар ортолоругар тэрээһин-маассабай үлэни күүһүрдэн, ССКП XX съезда тыа хаһаайыстыбатын модернизация өрө көтөҕүүгэ туруорбут соруктарын ситиһиилээхтик толорору уонна аһара толорору хааччыйыыны ситиһии—колхозтааҕы партийнай тэрилтэлэр халбаҥнаабат соруктарынан буолар.

БИҺИГИ ААҔААЧЧЫЛАРБЫТ ХОҺООННОРО

Үрэн көлүөнэтэ.

Айхал партияҕа!

Өйдүүгүөн, аҕакаам, эдэргиэн,
Бу манна чуҥкук тыа турарын.
Туутунан, кыыл сырсан үөһэттэн
Аллара анньынан түһэргин.

Өйдүүгүөн, эн манна бөҕүөрэн
Кулуһун уотугар хоммуккун.
Куотарбыт буулкуттан хомойон
Сапаарҕаан саниыйан турбуккун.

Ол кэмтэн аҕыйах сыл ааста
Эн ааспыт суолгунан биллиҥин—
Мотуора ньирилиир трактор
Үөнүнан тоннаны дьүккүйэн.

Народнут саталлаах кыайыыта
Эргэни адьаһын киэр үүрдэ.
Партия муударай ыйыыта
Бу сири бөһүөлэк оҥордо.

Культура кинигэр эн биһи
Саҥаттан саҥаны көрөбүт.
Олохнут хаамыытын тиэтэтэн
Үлэҕэ күүспүтүн холбуубут.

Ыччаныт үөрэнэр кыһата
Үтүөкэн оскуола үлэлиир.
Народнут наадатын толуйар
Эргиэн үлэтэ да кэҥиир.

Хруйдаа, хаан-улуу партияҥ,
Аатырбыт сүүрбэһис съезһин,
Сайдыыбыт киэҥ кэрэ аартыгын
Биһиэхэ ыйбытын түһүгар.

Дьүөкэзбиллиирэн.

САС

Үтүө күммүт
Үөрэ тыкта,
Сааскы кэммит
Сандаараан кэллэ.

Тымныы кыһын
Тыаллыын барда.
Көмнөх хаарбыт
Чалбах буолла.

Көтөр—сүүрэр
Көтө дайда.
Көмүөл мууһа
Күөгэйэ үһүнна.

Хонуу, сыһыы
Үөрэ күллэ.
Чыычаах биитэ
Ыллыы туойда.

Юрий Саввинов.

САНДАЛ КҮН

Сис хайа улаҕаа өттүнэн
Ойон таҕыста сандал күн.
Киэҥ ыраас кылаастан оҕолор
«Дорообо үтүө күн»,—диэтилэр.

Хараҕы саатырдар сырдыга
Кылааска дьоллоохтук кутуллар.
Санааны көтөҕөр сарыала
Сүрэххэ үөрүүнэн эппэйэр.

Дьоллоохтук үөһэттэн өгөйөн,
Тураҕын бу көрөн мичээрдээн,
Эн киэҥ сири сылытан
Үтүө күн, сандал күн!

Редактор э. т. Ф. М. МИХАЙЛОВ.

РЕДАКЦИЯ ААДЫРЫҺА: Саха АССР, Өлөнүөк оройуона. Редакцияҕа киирэр суруктар эрэ аанньаны, ааты, аҕа аатын толору суруллуохтаах.

Заказ № 193. Оленекская районная типография. Тираж 400